

Impact van koolstofmaatregelen op regioniveau

Een scenariostudie naar de regionale
potenties

Chris Koopmans, Zwanet Herbert & Herman Agricola

Kennisdag Bodem en Klimaat 14 november 2023





- Alle landbouwbodems (1,8 mln ha) duurzaam beheerd in 2030
- Jaarlijks 0,5 Mton extra CO₂-vastlegging in landbouwbodems in 2030



**Impact van koolstofmaatregelen op
regioniveau**

Een scenariostudie naar de mogelijkheden per provincie

Zwanet Herbert, Herman Agricola en Chris Koopmans



Doel van deze studie

Inzicht in de kansen per provincie om de nationale doelen van het Klimaatakkoord en NPL te kunnen behalen in 2030.

Het onderzoek dient te leiden tot inzichten in de handelingsperspectieven voor duurzaam bodembeheer op regionaal niveau, door een vertaling van de potentie van maatregelen voor koolstofvastlegging van nationaal niveau naar de haalbaarheid van de uitvoering per provincie.

Aanpak: CO₂-vastlegging in de bodem



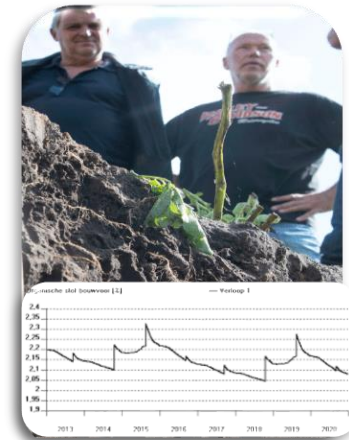
Areaal

X



**Vastlegging
door extra
maatregel**

=



CO₂-vastlegging

Maatregelen aansluitend bij Slim Landgebruik, verder uitgewerkt, gespecificeerd en gesplitst.

Veehouderij

- Hoger aandeel blijvend grasland
- Leeftijd grasland verhogen
- Mais-grasklaver wisselteelt (60-20-20)
- Extra vaste mest, compost

Akkerbouw

- Aandeel graan verhogen
- Extra vaste mest, compost
- Groenbemesters/vanggewassen
- Akkerranden
- Vogelakkers
- Stroresten achterlaten



1. Best-case

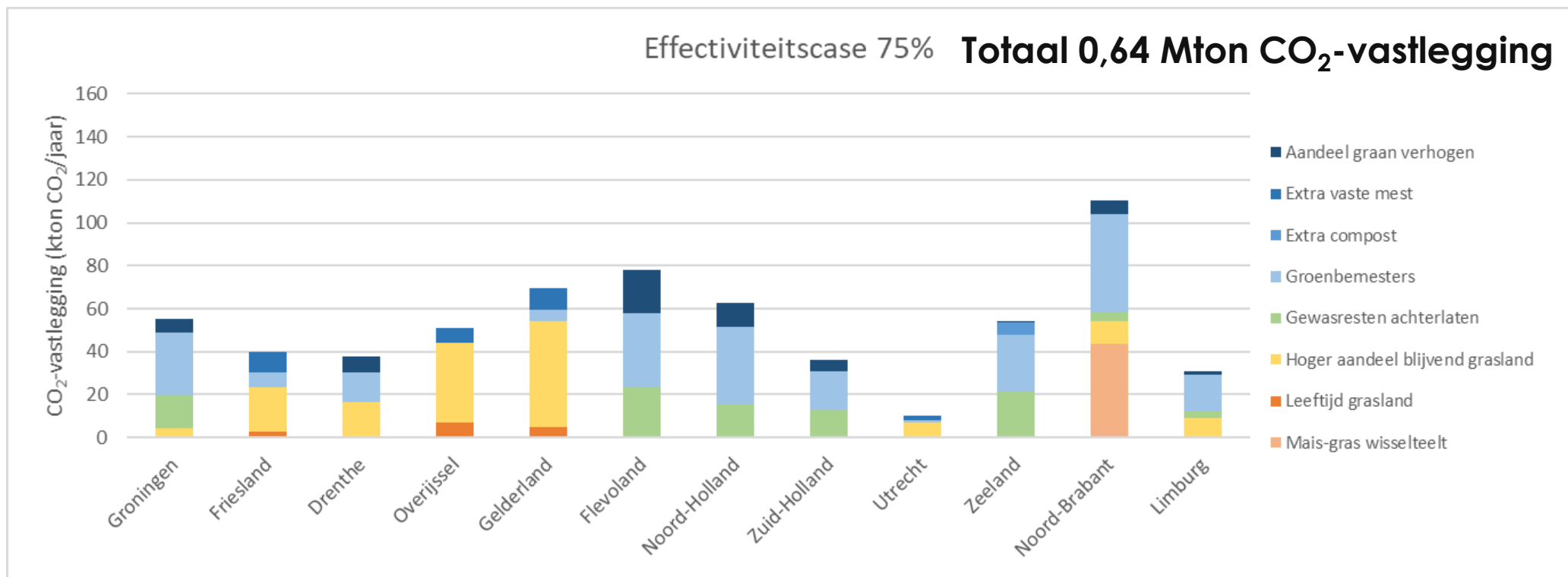
Alle maatregelen worden gestimuleerd om zo de hoogst mogelijke koolstofvastlegging te realiseren.

2. Effectiviteits-case

Inzet op stimuleren van de drie maatregelen die naar verwachting zullen leiden tot de hoogste jaarlijkse koolstofvastlegging op provinciale schaal

Niet alle maatregelen kunnen naast elkaar. Soms biedt de ene maatregel juist kansen voor een andere maatregel of sluit deze uit.

Koolstofvastlegging effectiviteits-case per provincie



Potentie:

- Grote verschillen bij de provincies om met de klimaatmaatregelen extra koolstof vast te leggen.
- Het telen van extra groenbemesters, het verhogen van het aandeel blijvend grasland, het verhogen van het aandeel graan in het bouwplan en het achterlaten van gewasresten zijn maatregelen die vaak het meest effectief zijn.

Uitdaging:

- De korte-termijn kosten en baten: helder is wel dat maatregelen geld kosten.

Kans:

- Positieve neveneffecten worden verwacht op bodemfuncties waaronder bodemvruchtbaarheid, bodembiodiversiteit en water (risico bij vaste mest en compost op zand).